

Sinteza observațiilor la documentul de discuție

Ordin nr..... dinpentru aprobarea regulilor pentru gestionarea congestiilor și pentru achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței prin utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție de către operatorii de rețea și pentru modificarea regulamentelor aprobate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021

Nr. Crt.	Articol aliniat, literă	EMITENT	TEXT EXISTENT	TEXT PROPUȘI ȘI JUSTIFICĂRI (justificările sunt evidențiate cu <i>Italic</i>)	REZOLUȚIA ELABORATORULUI (cu justificări)
1.	Titlu ordin	Transelectrica SA	Ordin nr..... din pentru aprobarea regulilor pentru gestionarea congestiilor și pentru achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței prin utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție de către operatorii de rețea și pentru modificarea regulamentelor aprobate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021	Ordin nr..... din pentru aprobarea regulilor pentru gestionarea congestiilor și pentru reglajul tensiunii în regim staționar prin utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție de către operatorii de rețea și pentru modificarea regulamentelor aprobate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021 <i>Propunem referirea simplă, directă la reglajul de tensiune pentru că nu este singurul serviciu care nu are ca scop stabilitatea frecvenței (de exemplu, nici gestionarea congestiilor nu are acest scop), iar în acest document se stabilesc reguli doar pentru reglajul tensiunii din</i>	Se acceptă astfel: <i>Ordin nr..... din ...</i> <i>pentru aprobarea regulilor pentru gestionarea congestiilor și pentru reglajul tensiunii în regim staționar, prin utilizarea pe bază de piață de către operatorii de rețea a flexibilității resurselor din rețelele de distribuție și din cele de transport și pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 127/2021</i> Se face precizarea că gestionarea congestiilor NU este serviciu de sistem, conform înțelesului acestui

				<i>toate serviciile care pot fi considerate că nu sunt menite să stabilizeze frecvența</i>	termen din legislația primară națională și europeană Odată cu semnalarea de către OR a necesității achiziției altor servicii de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, în afara energiei reactive pentru reglajul tensiunii, regulile se vor completa corespunzător alături de dezvoltarea de reguli dedicate serviciilor de apărare și de restaurare SEN
2.	Observații generale	Opcom SA		<i>Documentul de discuție nu precizează care vor fi sursele de finanțare ale OR pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie și pe cele în afara pieței. Probabil că valorile respective se vor recupera prin tarifele de rețea, dar apreciem necesitatea prevederii corespunzătoare a sursei de finanțare în cuprinsul Ordinului care va fi aprobat</i>	Nu se acceptă, deoarece modul de recuperare de către OR a costurilor corespunzătoare acestor operațiuni de piață face obiectul metodologiilor de stabilire a tarifelor de rețea/servicii de sistem etc., așa cum nici până acum, modul de recuperare de către OTS a cheltuielilor cu rezolvarea congestiilor nu a fost cuprins în regulamentele de funcționare a PE/PRE
3.	Observații generale	Opcom SA		In conformitate cu prevederile art.6, dispozițiile viitorului Ordin se vor aplica de la 01.10.2022, dar având în vedere referirile din Referatul de aprobare și anume <i>Schimbări preconizate/măsurile propuse prin prezenta reglementare</i> pct.13 (pag.12) și anume <i>ținând seama că aceste activități de analiză și de piață sunt relativ noi pentru OD, s-a propus ca</i>	Se acceptă și se modifică (corelat cu restructurarea regulilor în 3 anexe) astfel: (1) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data publicării. (2) Art. I, art. III și art. IV se aplică

				<p><i>regulile să intre în vigoare complet doar pentru OTS, odată cu aplicarea regulilor pentru echilibrare și decontarea dezechilibrelor conforme cu platformele europene și cu regulile comune europene privind decontarea dezechilibrelor, în timp ce OD să pregătească și să propună ANRE proceduri de calificare, specificații ale produselor pe piețele pentru gestionarea congestiilor și reglajul tensiunii,..... ”, apeciem necesitatea ca dispozițiile Ordinului ce va fi adoptat să precizeze distinct data de aplicare de către OTS (probabil de la 01.10.2022), precum și termenul estimat a fi aplicat de OD</i></p>	de la 1 mai 2024
4.	Observații generale	Transelectrica SA		<p>Considerăm că trebuie avut în vedere și procesul coordonat de analiza a siguranței în funcționare (ROSC – Regional Operational Security Coordination – art. 76(1) SOGL) în care pentru eliminarea congestiilor de rețea de la un OTS, rezultă din optimizatorul de acțiuni de remediere că trebuie făcută redispecerizare în cadrul altor OTS-uri sau comercializare în contrapartidă.*</p>	<p>Se acceptă astfel:</p> <p>Art. 48 Prevederile cuprinse în prezentul capitol sunt aplicabile doar ofertelor și/sau tranzacțiilor în urma activării care nu se consideră drept măsuri de remediere cu relevanță transfrontalieră, conform înțelesului acestui termen cuprins în Metodologiile comune pentru redispecerizarea și contractarea bilaterală coordonate, pentru regiunea Core, respectiv pentru regiunea SEE, conform art. 35 CACM, în CSAM conform art. 75 SOGL și în ROSC în regiunea SEE, respectiv în regiunea Core, conform art. 76 (1) SOGL</p>

				<p>The main <u>redispatch measures</u> are Redispatching and Countertrading:</p> <p>➤Redispatching: Any measure activated by one or several System Operators by altering the generation and/or load pattern in order to change physical flows in the Transmission System and relieve a Physical Congestion. The precise generation or load pattern alteration is pre-defined. Redispatching can be:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internal Redispatching: the Redispatching is performed in the Bidding Zone where the congestion is. • External Redispatching: the Redispatching is performed in Bidding Zone A whereas the congestion is on Bidding Zone B. • Cross-border Redispatching: the Redispatching is performed in different Bidding Zones <p>➤Countertrading: Cross Zonal energy exchange initiated by System Operators between two Bidding Zones to relieve a Physical Congestion. The precise generation or load pattern alteration is not pre defined.</p>	<p>Motivație: În subiectul cooperării OTS-urilor în vederea identificării măsurilor de remediere de tipul redispecerizării și tranzacționării bilaterale (countertrading=CT) pentru rezolvarea congestiilor transfrontaliere, respectiv a siguranței în funcționare a sistemelor, sunt aplicabile următoarele documente adoptate la nivel UE sau regional:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologiile comune pentru redispecerizarea și contractarea bilaterală coordonate pentru regiunea Core, respectiv SEE, conform art. 35 CACM 2. Metodologia pentru coordonarea analizei operaționale de siguranță (CSAM) conform art. 75 SOGL 3. Metodologiile pentru coordonarea regională a siguranței în funcționare (ROSC) în regiunea SEE, respectiv Core, conform art. 76 (1) SOGL <p>Metodologiile de la pct. 1 fac referire la procesele efectuate conform metodologiilor CSAM și ROSC și prevăd că OTS se informează reciproc cu privire la prețurile sau costurile aferente</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>măsurilor de remediere cu relevanță transfrontalieră, care pot fi indicative sau exacte și trebuie furnizate (în oricare dintre aceste variante) înainte de procesul de optimizare a utilizării măsurilor de remediere disponibile. CSAM prevede la art. 18 (3) obligația resurselor cu relevanță transfrontalieră de a furniza în timp util OTS-ului toate informațiile necesare pentru calculul prețurilor sau costurilor la care resursele activate vor fi decontate sau în cazul în care acestea nu pot fi stabilite, prețurile și costurile așteptate sau prognozate.</p> <p>În conformitate cu prevederile CSAM, de-a lungul fiecărei zile se efectuează succesiv evaluări regionale coordonate de siguranță în funcționare (CROSA), pe baza unor informații de preț/cost mai precise.</p> <p>În conformitate cu CSAM și ROSC pentru regiunile Core și SEE (art. 14), fiecare OTS poate realiza o evaluare locală de siguranță, iar dacă identifică măsuri de remediere care îl afectează doar pe el și le-a inclus în modelul individual de rețea (IGM), trebuie să le facă cunoscute</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>celorlalți OTS, să le distingă clar și să NU le includă în costurile de redispecerizare și CT care fac obiectul metodologiei împărțirii costurilor între OTSuri.</p> <p>Ca urmare, considerăm:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentele reguli nu interferă cu procesele descrise în aceste metodologii decât în măsura în care prețurile oferite în piața pe termen scurt pentru gestionarea congestiilor de către resursele a căror activare ar avea relevanță transfrontalieră în sensul metodologiilor de mai sus să poată fi utilizate de către Transelectrica drept prețuri transmise celorlalți OTS în vederea optimizării regionale de utilizare a măsurilor de remediere. Nicio prevedere din prezentele reguli nu împiedică o astfel de utilizare; 2. În cazul în care activarea unei resurse care a oferat în această piață este considerată măsură de remediere cu relevanță doar asupra SEN, aceasta face obiectul regulilor de decontare și de integrare în modelul de piață așa cum este descris în prezentele reguli; 3. În cazul în care activarea unei resurse care a oferat în această piață este considerată
--	--	--	--	--	--

					<p>măsură de remediere cu relevanță transfrontalieră, atunci activarea sa se supune regulilor regionale prezentate mai sus, făcând obiectul unor reguli specifice privind decontarea și privind integrarea în modelul de piață (ajustarea notificărilor de program, ajustarea poziției contractuale a PRE care o conține - eventual prin reflectarea în schimburi bloc cu PRE CPT al OTS, similar tranzacțiilor din prezentele reguli pentru gestionarea unei congestii interne); întrucât rezolvarea acestei situații nu face obiectul prezentelor reguli, ci al Clauzelor și condițiilor FSE și PRE (și nu a făcut obiectul consultării publice), în prezentele reguli se include doar un articol care să prevadă excluderea acestor oferte/activări din obiectul prezentelor reguli.</p>
5.	Observații generale	Transelectrica SA		<p>Propunem ca intrarea în vigoare a acestui regulament sa se facă la un an după intrarea în vigoare a ordinului 127, astfel încât să implementăm regulile de piață de echilibrare noi care sunt deja bine stabilite, apoi să formăm alte piețe, pe măsură ce se cristalizează regulile europene de piață pentru alte procese (ex. redispecerizari, contrapartidă coordonată).</p>	<p>Se acceptă (după restructurarea în 3 anexe) astfel:</p> <p>Art. V - În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, CNTEE Transelectrica S.A., E-Distribuție Muntenia S.A., E-Distribuție Banat S.A., E-Distribuție Dobrogea S.A., Distribuție Energie Electrică România S.A., Distribuție Energie</p>

				<p>În perioada de un an de implementare a noilor piețe, se poate lucra în comun cu OD-urile la implementarea pieței de congestii pentru a evita perioada tranzitorie în care OTS va aplica unilateral un set de reguli nearmonizate la nivel european</p>	<p>Oltenia S.A. și Delgaz Grid S.A transmit ANRE propunerea prevăzută la art. 61 și metodologia prevăzută la art. 62 ale Anexei 1.</p> <p>Art. VI – În termen de 16 luni de la data de intrare în vigoare a prezentului ordin, CNTEE Transelectrica S.A., E-Distribuție Muntenia S.A., E-Distribuție Banat S.A., E-Distribuție Dobrogea S.A., Distribuție Energie Electrică România S.A., Distribuție Energie Oltenia S.A. și Delgaz Grid S.A elaborează procedurile operaționale proprii pentru punerea în aplicare a prevederilor din Anexa 1.</p> <p>Art. VII – Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.</p> <p>Art. VIII – (1) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data publicării.</p> <p>(2) Art. I, art. III și art. IV se aplică de la 1 mai 2024.</p>
6.	Observații generale	ACUE		<p>Cu titlu preliminar, menționăm că OD susține obiectivul final avut în vedere de ANRE prin elaborarea acestui ordin, respectiv aplicarea principiului rezolvării</p>	<p>Se acceptă modificarea termenelor de aplicare, a se vedea răspunsul la observația anterioară.</p> <p>Se face precizarea că noile</p>

				<p>prin metode de piață și în mod unitar și corelat de către OTS și OD a congestiilor de rețea. Cu toate acestea, în momentul de față, nu există proiecte pilot, analize, studii sau modele de bună practică care să funcționeze ca un element de orientare al OD în aplicarea efectivă a acestui principiu și este practic imposibil de implementat în termenul prevăzut în Ordin, respectiv 1 octombrie 2022.</p> <p>Mai mult, pentru OD Regulamentul reprezintă o sursă de noi obligații, întrucât o serie de activități care până în momentul de față erau în sarcina OTS trec în responsabilitatea OD, deși nu există încă infrastructura necesară. În contextul actual, conformarea OD la aceste obligații este imposibilă, întrucât pe de o parte, la nivelul OD nu există în momentul de față implementat un sistem de management de congestie, iar pe de altă parte, rețelele nu sunt modelate în așa fel încât să poată răspunde cerințelor prevăzute în proiectul de Ordin.</p> <p>Astfel, față de argumentele de mai sus, la care se adaugă impactul financiar precum și cel operativ asupra sistemelor conduse prin dispecer, solicităm prelungirea aplicării prezentului Ordin, cu o perioadă de cel puțin un (1) an, perioadă în care părțile interesate, respectiv operatorii de distribuție și de transport, să aibă posibilitatea de a participa la o serie de întâlniri de lucru împreună cu</p>	<p>obligații ale OD rezultă din Directiva (UE) 944/2019, preluate în Legea nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare.</p>
--	--	--	--	---	---

				<p>reprezentanții ANRE, prin intermediul cărora să se identifice în mod coerent soluții de implementare.</p> <p>Vă mulțumim pentru disponibilitatea de a analiza propunerea formulată și vă stăm la dispoziție pentru a le discuta în cadrul unei întâlniri</p>	
7.	Observații generale	<p>E-Distribuție Banat</p> <p>E-Distribuție Dobrogea</p> <p>E-Distribuție Muntenia</p>		<p>Solicităm respectuos prelungirea datei de intrare în vigoare a prevederilor prezentului Ordin în ceea ce privește obligațiile OD, cu o perioadă de cel puțin un an, pentru elaborarea atât a unor proceduri interne privitoare inclusiv la gestiunea micro-rețelelor de către OD, cât și pentru identificarea resurselor ce țin de sistemele informatice și de personal în scopul transunerii acestora în organizarea activității companiilor E-Distributie.</p> <p>Stimularea utilizării flexibilității în rețelele de distribuție de către operatorii de rețea trebuie să aibă ca punct de plecare elaborarea unui studiu de identificare de posibile congestii care va oferi soluții de rezolvare încă din faza de aviz de racordare, astfel încât viitorii producători clasa B racordați în rețelele de distribuție să aibă prevăzute în certificatele de racordare condiții de funcționare pe perioada unei posibile congestii de rețea</p> <p>De asemenea, este necesară corelarea termenului de intrare în vigoare a</p>	<p>Se acceptă modificarea termenelor de aplicare, a se vedea răspunsul la observația anterioară.</p> <p>Se menționează însă că măsura racordării condiționate a producătorilor de clasă B nu poate fi luată decât în condițiile respectării art. 13 al Regulamentului (UE) 943/2019 – direct aplicabil-, cele mai relevante fiind:</p> <p><i>(5) Sub rezerva cerințelor referitoare la menținerea fiabilității și a siguranței rețelei, pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii stabilite de autoritățile de reglementare, operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție: (a) garantează capacitatea rețelelor de transport și a rețelelor de distribuție de a transporta energie electrică produsă din surse regenerabile sau prin cogenerare de înaltă eficiență cu un grad minim posibil de redispecerizare,</i></p>

			<p>ordinului și cu dispozițiile finale tranzitorii, care prevăd transmiterea către ANRE, odată cu planul de dezvoltare a rețelei pe 5, respectiv 10 ani, a unei proceduri de calificare tehnică a serviciilor de sistem și a unor specificații pentru produsele pieței de echilibrare care ar putea fi supuse licitației de către OD/OTS. Întrucât condițiile privind elaborarea primului plan de dezvoltare a rețelei OD pentru 10 ani nu sunt încă stabilite (procedura de investiții este încă în dezbatere publică), iar operatorii de distribuție au solicitat ca dată de prezentare a acestui Plan jumătatea anului 2023, în considerarea celor de mai sus, apreciem corectă existența unei perioade de timp absolut necesară pentru identificarea unor posibile soluții privind gestionarea congestiilor și achiziționarea de servicii de flexibilitate</p> <p>Tot în aceeași ordine de idei, date fiind caracterul de noutate și dificultățile pe care le vor întâmpina operatorii de rețea în identificarea elementelor considerate necesare pentru aplicarea noilor prevederi, propunem ca, până la stabilirea cu claritate a elementelor enumerate la art. 70 din <i>Reguli</i> (proceduri, specificații produse, identificarea soluției optime privind platforma comună sau platforme proprii pentru achiziția serviciilor pentru congestii etc.), să nu fie implementate alte obligații de natură a perturba</p>	<p><i>fără ca acest lucru să îi împiedice să ia în calcul la planificarea rețelei un grad limitat de redispecerizare, atunci când operatorul de transport și de sistem sau operatorul de distribuție poate demonstra în mod transparent că acesta este mai eficient din punct de vedere economic și nu depășește 5 % din energia electrică produsă anual în instalații care utilizează surse regenerabile de energie și care sunt direct conectate la rețeaua lor respectivă, cu excepția unor dispoziții contrare prevăzute de un stat membru în care energia electrică din instalațiile de producere a energiei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau energia electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență reprezintă mai mult de 50 % din consumul anual final brut de energie electrică; (b) iau măsuri operaționale adecvate legate de rețele și de piață pentru a reduce la minimum redispecerizarea descendentă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie sau prin cogenerare de înaltă eficiență; (c) se asigură că rețelele lor sunt suficient de flexibile, astfel încât să le poată</i></p>
--	--	--	---	--

				<p>funcționarea actuală a sistemului.</p> <p>Fata de cele anterior menționate, se impune o perioadă de timp în care operatorii de rețea să aibă posibilitatea de a participa la o serie de întâlniri de lucru împreună cu reprezentanții ANRE, prin care cele trei părți, OD, OTS și ANRE, să identifice soluții la potențialele probleme care ar putea apărea în procesul de implementare</p>	<i>gestionarea.</i>
8.	Ordin, art. 1	Transelectrica SA	<p>Se aprobă Regulile pentru gestionarea congestiilor și pentru achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței și de stimulare a utilizării flexibilității în rețelele de distribuție de către operatorii de rețea, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin</p>	<p>Se propune utilizarea termenului de „energie de congestie” pentru a diferenția clar față de energia de echilibrare. Similar se poate proceda pentru rezerve (rezerve de congestie).</p> <p>Ar fi util un articol de definiții pentru astfel de termeni (i.e. energie de congestie).</p>	Nu se acceptă, deoarece un astfel de termen nu se regăsește în legislația europeană și nu este absolut necesar.
9.	Ordin (modif CCFSE O127/2021), art. 2 pct. 11	Opcom SA	<p>Articolul 103 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„OTS transmite către ODDPRE în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat, volumele de energie de echilibrare contractate cu OTS pentru echilibrarea SEN și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, volumele de energie de echilibrare contractate</p>	<p>Propunem eliminarea din cuprinsul propunerii de modificare a art. 103 a sintagmei „și valoarea compensației unitare aferente, dacă este cazul”, pentru corelare cu prevederi similare abrogate sau modificate. Astfel au fost abrogate prevederile „Secțiunii 5. Regulii privind decontarea în afara pieței de echilibrare în scopul managementului congestiilor”, (art.94 - art.97) respectiv au fost eliminate de la art.98, (conținutul notei lunare de regularizare întocmită de OTS) „volumele contractate pentru managementul congestiilor în afara PE și</p>	Se acceptă, urmând a se decide ulterior dacă nu este utilă reintroducerea mecanismului compensației financiare și în cazul redispecerizării pentru alte motive decât managementul congestiilor, și anume pentru a asigura siguranța sistemului (cf. def. nr. 26 din Regulamentul (UE) 943/2019: „redispecerizare” înseamnă o măsură, inclusiv de restricționare, activată de unul sau mai mulți operatori de transport și de sistem sau operatori de distribuție prin

			<p>pentru echilibrarea altor sisteme europene și volumele activate de energie de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere și valoarea compensației unitare aferente, dacă este cazul; aceste date sunt folosite de ODDPRE în calculul dezechilibrelor cantitative ale PRE și ale costurilor, veniturilor și costurilor cu echilibrarea, conform prevederilor din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021</p>	<p><i>valoarea compensației stabilite conform art. 95 și 96...”.</i></p>	<p><i>modificarea producerii, a tiparului de sarcină sau a ambelor, pentru a schimba fluxurile fizice din sistemul electroenergetic și a soluționa o congestie fizică sau a asigura siguranța sistemului;)</i></p>
10	<p>Ordin (modif CCPRE O127/2021) , art. 3 pct. 1</p>	<p>Opcom SA</p>	<p>La articolul 113, pct. II lit. E, după punctul 3, se introduc două noi puncte, punctele 4 și 5, cu următorul cuprins:</p> <p>„4. SB dintre PRE CPT al OR care a activat o pereche preț-cantitate din ordinea de merit pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie și PRE al participantului la piață care a introdus oferta respectivă, egal cu energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la</p>	<p>Propunem modificare pct.4 și a pct.5, nou introduse, la art. 113, pct. II lit.E cu următorul cuprins:</p> <p>„4. SB dintre PRE CPT al OR sau dintre PRE căruia OR i-a delegat responsabilitatea echilibrării pentru CPT, care a activat o pereche preț-cantitate din ordinea de merit pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie și PRE al participantului la piață care a introdus oferta respectivă, egal cu energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE CPT sau către PRE căruia OR i-a delegate responsabilitatea echilibrării</p>	<p>Se acceptă astfel:</p> <p>4. SB dintre PRE în care este înregistrat CPT al OR care a activat o pereche preț-cantitate din ordinea de merit pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie și PRE al participantului la piață care a introdus oferta respectivă, egal cu energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE în care este înregistrat CPT în cazul</p>

			<p>PRE CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum.</p> <p>5. SB dintre PRE CPT al OR care a activat o cantitate de energie electrică pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie în afara pieței și PRE al participantului la piață care gestionează resursa care a fost activată, egal cu energia electrică activată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum”</p>	<p>pentru CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE CPT sau de la PRE căruia OR i-a delegat responsabilitatea echilibrării pentru CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum.</p> <p>5. SB dintre PRE CPT al OR sau dintre PRE căruia OR i-a delegat responsabilitatea echilibrării pentru CPT, care a activat o cantitate de energie electrică pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie în afara pieței și PRE al participantului la piață care gestionează resursa care a fost activată, egal cu energia electrică activată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE CPT sau către PRE căruia OR i-a delegat responsabilitatea echilibrării pentru CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE CPT sau de la PRE căruia OR i-a delegat responsabilitatea echilibrării pentru CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum”</p> <p>Justificare:</p> <p><i>In prezent, toți OR, inclusiv OTS au delegat responsabilitatea echilibrării către alte PRE.</i></p> <p><i>In condițiile în care un OR a delegat unui PRE responsabilitatea echilibrării pentru CPT, iar participantul la piață care a</i></p>	<p>activării la reducere de producție sau creștere de consum.</p> <p>5. SB dintre PRE în care este înregistrat CPT al OR care a activat o cantitate de energie electrică pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie în afara pieței și PRE al participantului la piață care gestionează resursa care a fost activată, egal cu energia electrică activată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum</p> <p>Se face precizarea că în opinia ANRE, și pentru decontarea dezechilibrelor membrilor unei PRE este necesară stabilirea unui mecanism similar SB, care să permită stabilirea poziției contractuale a fiecărui membru și</p>
--	--	--	---	--	--

				<i>introdus oferta respectivă, egal cu energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor contractat energia electrică pentru gestionarea congestiilor sau participantul la piață care gestionează resursa care a fost activată, egal cu energia electrică activată pentru gestionarea congestiilor face parte din același PRE, nu vor exista SB între PRE, notificările având practic valori nete în cadrul PRE</i>	compararea acesteia cu poziția măsurată, indiferent de metoda folosită ulterior pentru stabilirea prețului de decontare a dezechilibrului.
11	Ordin (modif CCPRE O127/2021) , art. 3 pct. 4	Opcom SA	<p>Articolul 147 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Determinarea poziției nete contractuale notificate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor schimburilor contractuale de energie electrică notificate ca SB stabilite cu alte PRE, inclusiv tranzacțiile derulate prin PZU și prin PI, a celor de import și/sau export, precum și în urma tranzacțiilor FSE pe PE, și/sau pentru ofertele participanților la piață activate de OR pe piețele dedicate pentru managementul congestiilor, respectiv tranzacțiile cu compensație încheiate de OR în afara pieței, pentru managementul congestiilor.”</p>	<p>Propunem completarea prevederilor art.147, după cum urmează:</p> <p>„Determinarea poziției nete contractuale notificate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor schimburilor contractuale de energie electrică notificate ca SB stabilite cu alte PRE, inclusiv tranzacțiile derulate prin PZU și prin PI, a celor de import și/sau export, precum și în urma tranzacțiilor FSE pe PE , a tranzacțiilor realizate de furnizorii de RSF aferente energiilor activate în procesul de stabilizare a frecvenței și/sau pentru ofertele participanților la piață activate de OR pe piețele dedicate pentru managementul congestiilor, respectiv tranzacțiile cu compensație încheiate de OR în afara pieței, pentru managementul congestiilor.”</p> <p>Justificare:</p> <p><i>In vederea corelării cu prevederile de la art.152 (în care sunt enumerate</i></p>	<p>Se acceptă, deși subiectul nu face obiectul prezentului ordin, astfel:</p> <p>Determinarea poziției nete contractuale notificate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor schimburilor contractuale de energie electrică notificate ca SB stabilite cu alte PRE, inclusiv tranzacțiile derulate prin PZU și prin PI, a celor de import și/sau export și/sau pentru ofertele participanților la piață activate de OR pe piețele dedicate pentru managementul congestiilor, respectiv tranzacțiile cu compensație încheiate de OR în afara pieței, pentru managementul congestiilor, precum și în urma tranzacțiilor FSE pe PE, respectiv a tranzacțiilor realizate de furnizorii de RSF aferente energiilor activate în procesul de</p>

				<i>schimburile contractuale), precum și de la art.153, și anume formula $PN_{contr.}$, în care sunt și termenii $\sum E_{RSF}^{cres} / \sum E_{RSF}^{red}$ (cantitățile totale de energie activată în procesul de stabilizare a frecvenței)</i>	stabilizare a frecvenței.
12	Ordin (modif CCPRE O127/2021), art. 3 pct. 5	Opcom SA	<p>La articolul 153, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) poziția netă contractuală PN_{contr} a unei PRE, alta decât PRE provizorie pe perioada de probe, cu formula:</p> $PN_{contr} = (\sum SB_{livr} - \sum SB_{prim}) + (\sum EX - \sum IM) + (\sum E_{ech}^{cres} - \sum E_{ech}^{red}) + (\sum E_{RSF}^{cres} - \sum E_{RSF}^{red})$ <p>unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PN_{contr} reprezintă poziția netă contractuală a PRE; - SB_{livr} reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca vânzări către o altă PRE; - SB_{prim} reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca achiziții de la o altă PRE; - $\sum E_{ech}^{cres} / \sum E_{ech}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie de echilibrare angajată la creștere/la reducere de putere în PE de către FSE pentru care PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării; 	<p>Având în vedere prevederile din Referatul de apobare și anume <i>Schimbări preconizate/măsurile propuse prin prezenta reglementare</i> pct.4 (pag.9) „.....s-au făcut modificări în cadrul prevederilor din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea astfel încât să existe o departajare clară între energia de echilibrare, livrată în urma activării pe platformele pentru echilibrare europene sau pe cele identice cu acestea ale OTS și cea pentru gestionarea congestiilor, la fel cum este identificată în cazul operatorilor de distribuție.”, considerăm necesar a fi clarificate și corelate dispozițiile art.113 II lit.E pct.4 și pct.5 și ale art.153, care prevăd Schimburile Bloc PRE CPT al OR si PRE ale participanților la piață sau din afara pieței care au contractat energia electrică pentru gestionarea congestiilor, cu prevederile art.147 și ale art.152. care conțin dispoziții distincte pentru energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor și respectiv pentru Schimburile Bloc.</p> <p>Justificare:</p>	<p>Se acceptă, prin modificarea art. 152 (cf. caz 2), astfel:</p> <p>Articolul 152 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca schimburi contractuale:</p> <p>a) SB cu alte PRE, cuprinse în notificările de program aprobate, inclusiv cele ca urmare a tranzacțiilor angajate/activărilor în afara pieței, cu compensație, pentru creștere de putere sau pentru reducere de putere pentru managementul congestiilor de către un FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor;</p> <p>b) Importurile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările de program ale PRE, importurile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU și a PI notificate de PRE Agent de</p>

		<p>- $\sum E_{RSF}^{cres} / \sum E_{RSF}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie activată în procesul de stabilizare a frecvenței calculată conform capitolului IX din Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF;</p> <p>- <i>EX</i> reprezintă exporturile cuprinse în NP ale PRE;</p> <p>- <i>IM</i> reprezintă importurile cuprinse în NP ale PRE;.”</p>	<p>- Art. 113 II lit.E. pct.4 și pct.5 nou introduse (conform art.3.pct.1) se refera la Schimburile Bloc PRE CPT al OR si PRE ale participanților la piață sau din afara pieței care au contractat energia electrică pentru gestionarea congestiilor,</p> <p>- Art.153 (modificat conform art.3 pct.5) prevede eliminarea din formula $PN_{contr.}$ a termenilor $\sum E_{Con}^{cres} / \sum E_{Con}^{red}$, și probabil că Schimburile Bloc între PRE CPT al OR și PRE ale participanților la piață sau din afara pieței care au contractat energia electrică pentru gestionarea congestiilor se regăsesc în $\sum SB_{livr} / \sum SB_{prim}$),</p> <p>- Art. 147 contine dispoziții distincte cu privire la „<i>ofertele participanților la piață activate de OR pe piețele dedicate pentru managementul congestiilor, respectiv tranzacțiile cu compensație încheiate de OR în afara pieței, pentru managementul congestiilor</i>” și respectiv pentru Schimburile Bloc,</p> <p>Art.152 (nemodificat prin Proiectul de Ordin) conține dispoziții distincte pentru Schimburile Bloc cu alte PRE (lit.a) și pentru $\sum E_{Con}^{cres} / \sum E_{Con}^{red}$, respectiv cantitățile</p>	<p>transfer;</p> <p>c) Exporturile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările de program ale PRE, exporturile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU și a PI notificate de PRE Agent de transfer;</p> <p>d) Cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru creștere de putere în PE, de către un FSE;</p> <p>e) Cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru reducere de putere în PE, de către un FSE;</p> <p>f) Cantitățile totale de energie de echilibrare realizată în procesul de stabilizare a frecvenței pentru creștere de putere în PE, de către un FSE;</p> <p>g) Cantitățile totale de energie de echilibrare realizată în procesul de stabilizare a frecvenței pentru reducere de putere în PE, de către un FSE</p>
--	--	---	--	--

				<p>totale din tranzacțiile angajate pentru creștere/reducere de putere, pentru managementul congestiilor de către un FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor (lit.f și lit.g).</p> <p><u>Cazul 1</u></p> <p>Dacă se apreciază că dispozițiile art.147 și ale art.152 lit.a), lit.f) și lit.g), care conțin dispoziții distincte pentru energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor și respectiv pentru Schimburile Bloc, sunt cele aplicabile, atunci este necesară și modificarea termenilor din formula de calcul a PN_{contr} prin introducerea corespunzătoare a energiei electrice contractată pentru gestionarea congestiilor la creștere/reducere de putere.</p> <p>De asemenea, în acest caz, este necesară a fi precizată care este entitatea responsabilă (OR) pentru transmiterea informațiilor privind energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor, deoarece art.2 pct.11 din documentul supus consultării publice, privind modificarea formulei de la art.113 au fost eliminate referirile la volumele de energie contractate pentru managementul congestiilor prin selectarea unor oferte din PE/în afara PE în acest scop și prețul de ofertă pentru fiecare tranzacție.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p><u>Cazul 2</u></p> <p>Dacă se apreciază că dispozițiile art.153 și ale pct.4 și pct.5 de la art. art. 113 II lit.E, respectiv energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor este inclusă în schimburile bloc ale PRE (conform articolelor menționate), sunt cele aplicabile, este necesară modificarea corespunzătoare a art.147, precum și eliminarea prevederilor de la lit.f) și de la lit.g) de la art.152.</p>	
13	<p>Ordin (modif CCPRE O127/2021) , art. 3 pct. 5</p>	Transelectrica SA	Idem	<p>trebuie eliminate literele f) și g) din 152</p> <p>Corelare Art.152 cu Art. 153</p>	Se acceptă, a se vedea răspunsul la obs. anterioară
14	<p>Ordin (modif CCPRE O127/2021) , art. 3 pct. 6</p>	Transelectrica SA	<p>Articolul 169 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Rezervele activate în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i cu următoarea formulă:</p> $R_{Ai}/E_{Ai} = q_i^{Livrat} - MCD_i - k\Delta f_i$ <p>unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - q_i^{Livrat} reprezintă volumul net de energie livrat din produsele standard: RI, 	<p>trebuie eliminată: „unitate de producție (j), activate pe PE sau în afara PE cu compensație”</p> <p>Corelare Art.170 cu Art. 169</p>	<p>Nu se referă la art. 169</p> <p>Se modifică art. 170</p>

			<p>RRFm si RRFa pentru echilibrare sistem, în zona proprie de control a energiei de reglaj;</p> <p>- MCD_i reprezintă volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a procesului de compensare a dezechilibrelor stabilit pe platforma europeană dedicată; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă;</p> <p>$k\Delta f_i$ reprezintă volumul schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă, în ID respectiv</p>		
15	Nou: art. 170 CC PRE O127/2021	Transelectrica SA	<p>Volumul net de energie livrat în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i, de OTS, cu următoarea formulă:</p> $q_i^{Livrat} = \sum q_{i,j}^{Livrat}$ <p>unde:</p> <p>- $\sum q_{i,j}^{Livrat}$ reprezintă suma algebrică a volumelor nete livrate de fiecare UFR/GFR, unitate de producție (j), activate pe PE sau în afara PE cu</p>	<p>Volumul net de energie livrat în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i, de OTS, cu următoarea formulă:</p> $q_i^{Livrat} = \sum q_{i,j}^{Livrat}$ <p>unde:</p> <p>- $\sum q_{i,j}^{Livrat}$ reprezintă suma algebrică a volumelor nete livrate de fiecare UFR/GFR, unitate de producție (j), activate pe PE sau în afara PE cu</p>	Se acceptă (inclusiv modificarea propusă anterior), conform justificării de mai sus privind scopul redispecerizării

			compensație, în zona proprie de control a energiei, în ID _i ; volumul net de energie livrată la creștere de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj se consideră cu semn pozitiv și volumul net de energie livrată la reducere de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj se consideră cu semn negativ	compensație , în zona proprie de control a energiei, în ID _i ; volumul net de energie livrată la creștere de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj se consideră cu semn pozitiv și volumul net de energie livrată la reducere de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj se consideră cu semn negativ	
16	Ordin (modif CCPRE O127/2021) , art. 3 pct. 7	Transelectrica SA	<p>Articolul 171 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Pentru fiecare ID_i se calculează suma tuturor volumelor contractate pentru respectiva UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru furnizarea creșterii, respectiv reducerii de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj, notată cu $\sum VC_{i,j}$;</p> <p>(2) Volumul net de energie de reglaj livrat în zona proprie de control de o/un UFR/GFR, unitate de producție activată pe PE sau pentru gestionarea congestiilor după închiderea porții PE sau similar în afara pieței, cu compensație, se determină de OTS pentru fiecare ID_i astfel:</p> <p>(i) Dacă $\sum VC_{i,j} > 0$ și $(\text{Min} (\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{pi,j}) > 0$, atunci $q_{i,j}^{livrat} = \text{Min} (\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{pi,j}$</p>	<p>Pentru fiecare ID_i se calculează suma tuturor volumelor contractate pentru respectiva UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru furnizarea creșterii, respectiv reducerii de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj, notată cu $\sum VC_{i,j}$;</p> <p>(2) Volumul net de energie livrat de o/un UFR/GFR, unitate de producție activată pe PE, sau în afara PE cu compensație, în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină de OTS pentru fiecare ID_i astfel:</p> <p>.....</p> <p>unde:</p> <p>- M_{i,j} reprezintă valoarea măsurată pentru fiecare UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru care FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i pe PE; pentru</p>	Se acceptă, inclusiv cu includerea volumelor corespunzătoare energiei pentru stabilizarea frecvenței și cu precizarea că OTS ajustează notificările de program atât conform propriilor tranzacții pentru gestiunea congestiilor, cât și conform informațiilor transmise obligatoriu de OD care au activat resurse în scopul gestionării congestiilor în rețelele proprii

		<p>(ii) Dacă $\sum VC_{i,j} > 0$ și $(\text{Min} (\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) \leq 0$, atunci $q_{i,j}^{Livrat} = 0$</p> <p>(iii) Dacă $\sum VC_{i,j} < 0$ și $(\text{Max} (\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) < 0$, atunci $q_{i,j}^{Livrat} = \text{Max} (\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}$</p> <p>(iv) Dacă $\sum VC_{i,j} < 0$ și $(\text{Max} (\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) \geq 0$, atunci $q_{i,j}^{Livrat} = 0$.</p> <p>unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - $M_{i,j}$ reprezintă valoarea măsurată pentru fiecare UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru care FSE/participant la piață a primit activări ale unităților de producție și a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i, pe PE, pentru managementul congestiilor pe bază de piață sau în afara pieței; - $N_{p_{i,j}}$ reprezintă volumul programat (notificarea de producție programată) a fiecărui UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru care FSE/participant la piață a primit activări ale unităților de producție și a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i respectiv pe PE, pentru managementul 	<p>managementul congestiilor pe bază de piață sau în afara pieței;</p> <p>- $N_{p_{i,j}}$ reprezintă volumul programat (notificarea de producție programată) a fiecărui UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru care FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i respectiv; pe bază de piață sau în afara pieței, ajustat automat față de cel transmis de FSE/participant cu cantitățile contractate cu OTS sau OD pentru managementul congestiilor în piață sau în afara pieței, după termenul limită de transmitere a notificărilor de producție programată;</p>	
--	--	---	--	--

			congestiilor pe bază de piață sau în afara pieței, ajustat automat față de cel transmis de FSE/participant cu cantitățile contractate cu OTS sau OD pentru managementul congestiilor în piață sau în afara pieței, după termenul limită de transmitere a notificărilor de producție programată;		
17	Nou: art. 195 CC PRE O127/2021	Opcom SA	<p>(1) În fiecare ID_i al lunii de livrare, în care se verifică una din următoarele condiții, ODDPRE stabilește un preț final unic de dezechilibru:</p> <p>a) energia de echilibrare s-a activat în ambele sensuri, la creștere și la reducere de putere și</p> <p>- $Dez_{SENI} \geq 0,1 \% * C_{SENI}$ și:</p> <p>- $\sum q_{i,j}^{res} + \sum q_{i,x}^{red} + k\Delta f_i + SN_i \leq 4 * Dez_{SENI}$ și:</p> <p>- $\sum DezPRE_i \geq 0,5 \% * C_{SENI}$</p> <p>unde :</p> <ul style="list-style-type: none"> - C_{SENI} reprezintă consumul total al SEN, stabilit de ODDPRE pe baza valorilor masurate; - Dez_{SENI} reprezintă dezechilibrul SEN calculat conform prevederilor art. 168; 		Nu se acceptă, deoarece nu face obiectul prezentei reglementări

			<ul style="list-style-type: none"> - $q_{i,j}^{cres}$ și $q_{i,x}^{red}$ reprezintă cantitatea energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției angajate j/x pentru furnizarea creșterii /reducerii de putere în ID_i; - $k\Delta f_i$ reprezintă volumul schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală; - SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate determinat conform art. 176; - $\sum DezPRE_i$ reprezintă suma algebrică a dezechilibrelor PRE în ID_i; se consideră dezechilibrul PRE pozitiv cu semnul plus și dezechilibrul PRE negativ cu semnul minus. <p>a) energia de echilibrare s-a activat într-un singur sens la creștere sau la reducere de putere;</p> <p>(2) În situația prevăzută la alin. (1) ODDPRE stabilește în intervalul ID_i prețul final unic de dezechilibru cu următoarea formulă:</p>		
--	--	--	---	--	--

$$P_{dez,i}^{fin} = P_{dez,i}^{in} + C_{neutr,i}^{fin}$$

unde:

- $P_{dez,i}^{in}$ reprezintă prețul inițial unic de dezechilibru în ID_i, determinat conform prevederilor de la art. 189;

- $C_{neutr,i}^{fin}$ reprezintă componenta de neutralitate financiară a OTS, determinată conform procesului descris la art. 194.

(3) Dacă într-un ID_i SEN se află în deficit și $P_{dez,i}^{fin} < P_{med,i}^{Cres}$, unde $P_{med,i}^{Cres}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare în ID_i, atunci prețul final unic de dezechilibru va fi egal cu $P_{med,i}^{Cres}$, conform prevederilor art. 55 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2017/2195. Costurile/veniturile rezultate în urma aplicării acestei prevederi se vor regulariza conform prevederilor secțiunii 7.3 repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

(4) Dacă într-un ID_i, SEN se află în excedent și $P_{dez,i}^{fin} > P_{med,i}^{Red}$, unde $P_{med,i}^{Red}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare

tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare în ID_i, atunci prețul final unic de dezechilibru va fi egal cu $P_{med,i}^{Red}$, conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2017/2195. Costurile/veniturile rezultate în urma aplicării acestei prevederi se vor recupera conform prevederilor secțiunii 7.3 repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

(5) În fiecare ID_i al lunii de livrare, în care energia de echilibrare s-a activat în ambele sensuri, și nu se verifică condițiile de la alin (1), lit. a) ODDPRE aplică metoda celor două prețuri de dezechilibru, respectiv calculează prețul final de deficit, $P_{fin,i}^{def}$, și prețul final de excedent, $P_{fin,i}^{exc}$, după cum urmează:

a) Se determină prețurile de deficit și de excedent inițiale în ID_i cu următoarele formule:

$$P_{in,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres}$$

$$P_{in,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red}$$

unde:

- $P_{med,i}^{Cres}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare

			<p>tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere în ID_i;</p> <p>- $P_{med,i}^{Red}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere în ID_i.</p> <p>b) Pentru fiecare ID se calculează drepturile de încasare inițiale ale PRE, (DI_{PRE}) și obligațiile de plată inițiale ale acestora, (OP_{PRE}) prin înmulțirea dezechilibrelor negative ale PRE cu prețul de deficit inițial și a dezechilibrelor pozitive cu prețul de excedent inițial.</p> <p>c) Dacă (OP_{PRE} - DI_{PRE}) > CE_{EchSist,i} atunci:</p> <p>(i) Dacă într-un ID SEN se află în deficit, se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:</p> $C1_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i}}$ <p>unde:</p> <p>- OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE;</p> <p>- DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE;</p> <p>- CE_{EchSist,i} reprezintă costurile</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art. 184;</p> <p>- $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE.</p> <p>Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:</p> $P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres}$ $P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + C1_{neutr,i}^{fin}$ <p>(ii) Dacă într-un ID, SEN se află în excedent, se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:</p> $C2_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{neg,i}}$ <p>unde:</p> <p>- OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE;</p> <p>- DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE;</p> <p>- $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor</p>	<p>Propunem modificarea dispozițiilor de la lit.d), după cum urmează:</p> <p>dacă $(OP_{PRE} - DI_{PRE}) < CE_{EchSist,i}$, atunci</p>	
--	--	---	--	--

		<p>art. 184;</p> <p>- $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE.</p> <p>Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:</p> $P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - C2_{neutr,i}^{fin} $ $P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red}$ <p>d) Dacă $(OP_{PRE} - DI_{PRE}) < CE_{EchSist,i}$ atunci se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:</p> $C3_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i} + \sum DezPRE_{neg,i} }$ <p>unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE; - DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE; - $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art.184; - $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE; 	<p>se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:</p> $C3_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i} + \sum DezPRE_{neg,i} }$ <p>unde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OPPRE reprezintă obligațiile de plată ale PRE; - DIPRE reprezintă drepturile de încasare ale PRE; - CEEchSist,i reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art. 184; - $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE; - $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE. <p>Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:</p> $P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} + C3_{neutr,i}^{fin} $ $P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} - C3_{neutr,i}^{fin} $ <p>și propunem eliminarea formulelor de calcul aferente condițiilor $C3_{neutr,i}^{fin} < 0$ și $C3_{neutr,i}^{fin} > 0$.</p> <p>Justificare:</p>	
--	--	---	--	--

			<p>- $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE.</p> <p>Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:</p> $P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} + C3_{neutr,i}^{fin} $ $P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} - C3_{neutr,i}^{fin} $ <p>Dacă $C3_{neutr,i}^{fin} < 0$ prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formulele:</p> $P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - C3_{neutr,i}^{fin} $ $P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + C3_{neutr,i}^{fin} $ <p>Dacă $C3_{neutr,i}^{fin} > 0$ prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formulele:</p> $P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - C3_{neutr,i}^{fin}$ $P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + C3_{neutr,i}^{fin}$	<p><i>Propunerea de eliminare a formulelor de calcul pentru condițiile respective are în vedere faptul că în condițiile eliminării valorii penalităților din calculul componentei financiare de neutralitate a OTS, respectiv din C3, valoarea acestei componente va fi întotdeauna negativă</i></p>	
18	Anexa, art. 3	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea	Gestionarea congestiilor din rețelele pe care le operează, precum și achiziția de servicii de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, se realizează de către operatorii de rețea	Sugerăm respectuos organizarea de workshop-uri tripartite ANRE – Transelectrica – Operatori de Distribuție pentru a agreea dacă pentru toate tipurile de servicii de flexibilitate distribuita este	Achiziția de către OD a serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, dintre care singurul în atribuțiile OD este reglajul de tensiune cu ajutorul

		<p>E-Distribuție Muntenia</p>	<p>prin tranzacționarea de energie electrică și dacă este necesar, de capacitate, pe bază concurențială, în baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, în cazul în care utilizarea acestor servicii reduce în mod eficient din punctul de vedere al costurilor necesitatea de modernizare sau de înlocuire a capacităților de energie electrică din sistemul pe care îl gestionează și susține funcționarea eficientă și sigură a acestuia</p>	<p>oportuna organizarea de piete operate de către OD. De exemplu, nu se pot cita în experiența europeană piete funcționale pentru reglajul tensiunii. CEER recomandă recursul la opțiuni alternative, cum ar fi standarde obligatorii sau contracte de racordare „smart” pentru furnizorii de soluții distribuite atunci când soluția bazată pe construirea unei piețe se dovedește oneroasă.</p> <p>Trebuie identificat necesarul de servicii, potențialii furnizori, necesarul de infrastructura de comunicații, volumul tranzacțiilor, investițiile de asumat de către noii operatori de piață, modul de remunerare al acestor investiții și a costurilor de operare ale pietelor prin tarife de distribuție achitate de utilizatorii de rețea, remunerarea furnizorilor, penalizarea celor care determină recursul la astfel de soluții, etc.</p>	<p>energiei reactive, prin metode de piață, transparent și nediscriminatoriu, este o prevedere obligatorie a Directivei (UE) 944/2019 preluată în Legea 123/2012 cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Piața trebuie ca urmare mai întâi organizată, licitațiile derulate, iar dacă în urma acestor acțiuni, achiziția pe bază de piață se dovedește ineficientă economic, pot fi acordate derogări.</p> <p>În prezent, consumatorii plătesc, pe lângă tariful de serviciu de sistem care include costurile OTS cu achiziția energiei reactive, și un tarif (preț) pentru energia reactivă, operatorilor de distribuție, fiind astfel stimulați printr-un mecanism invers să mențină raportul energie activă/reactivă în limitele tehnologic acceptabile. Modelul de piață european, dar și prevederile legislației primare naționale, presupun achiziția acestor servicii de către OD (deoarece este posibil ca nu toți noii utilizatori să-și poată instala astfel de sisteme, iar OD să fie obligat să utilizeze aceste servicii de la terți, OD neputând să dețină, în mod normal, instalații de stocare-baterii de condensatoare sau similar), care doar</p>
--	--	-------------------------------	--	---	--

					corespunzător costurilor astfel induse, să perceapă tarife separate sau în cadrul celui de distribuție, utilizatorilor rețelelor lor.
19	Anexa, art. 4	Transelectrica SA	Operatorii de rețea au în vedere, în cadrul planurilor de dezvoltare a rețelei pe următorii 5, respectiv 10 ani pe care le realizează și le actualizează la fiecare 2 ani, nevoile de întărire, modernizare și/sau înlocuire a componentelor de rețea, precum și înlocuirea unora dintre aceste măsuri, definitiv sau până la realizarea investițiilor corespunzătoare, cu achiziția de servicii de flexibilitate de la orice tip de resurse cu ajutorul cărora pot fi rezolvate, total sau parțial, problemele prognozate, pe baza unei analize cost-beneficiu realizate pe baza celor mai bune prognoze disponibile	Operatorii de rețea au în vedere, în cadrul planurilor de dezvoltare a rețelei pe următorii 5, respectiv 10 ani pe care le realizează și le actualizează la fiecare 2 ani, nevoile de întărire/ extindere , modernizare și/sau înlocuire a componentelor de rețea, precum și înlocuirea unora dintre aceste măsuri, definitiv sau până la realizarea investițiilor corespunzătoare, cu achiziția de servicii de flexibilitate de la orice tip de resurse cu ajutorul cărora pot fi rezolvate, total sau parțial, problemele prognozate, pe baza unei analize cost-beneficiu realizate pe baza eelor mai bune prognoze disponibile prognozei cu cea mai probabilitate	Se acceptă
20	Anexa, art. 5	Opcom SA	Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații: CPT – consum propriu tehnologic al rețelei de transport sau al celei de distribuție; CV – certificat verde; E-SRE – energie electrică produsă pe bază de surse regenerabile de	Este definit ODDPRE, dar în tot textul din anexă nu sunt prevăzute responsabilități ale operatorului de decontare pentru dezechilibrele PRE și nici dispoziții privind unele informații/date pe care trebuie să le primească operatorul	Se acceptă: se elimină ODDPRE

			<p>energie;</p> <p>FSE – furnizor de servicii de echilibrare;</p> <p>GFR – grup de furnizare a rezervelor;</p> <p>ID – interval de decontare a dezechilibrelor;</p> <p>OD – operator de distribuție concesionar;</p> <p>ODDPRE – operatorul de decontare a dezechilibrelor PRE;</p> <p>OR – operator de rețea, și anume OD sau OTS;</p> <p>OTS – operatorul de transport și sistem;</p> <p>PE – piața de echilibrare;</p> <p>PI – piața intrazilnică;</p> <p>PRE – parte responsabilă cu echilibrarea;</p> <p>PZU – piața pentru ziua următoare;</p> <p>SB – schimb bloc;</p> <p>SEN – sistemul electroenergetic național;</p> <p>UFR – unitate de furnizare a rezervelor;</p>		
--	--	--	--	--	--

21	Anexa, art. 8	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	OR gestionează congestiile de rețea prin tranzacții de vânzare și/sau de cumpărare de energie electrică pentru ID în care previzionează apariția acestora, în urma desfășurării de proceduri transparente și nediscriminatorii, de tip licitație	<p>In cursul workshop-urilor tripartite vom incerca sa demonstram ca pentru congestiile rețelelor de 110 kV e preferabil ca modelul sa fie al TSO si sa se execute redispecerizare pentru capacitati dispecerizabile racordate la rețelele de distributie.</p> <p>Trebuie agreeat la ce nivel de granularitate trebuie rulate modele de regim permanent pentru rețele de distributie (orar).</p> <p>Pentru OD modelarea rețelelor e foarte dificila, avand in vedere interfata cu rețelele vecine de distributie.</p> <p>In principiu, din informatiile noastre, Transelectrica are modelate rețelele de 110 kV care furnizeaza si servicii de transport, iar capacitatile dispecerizabile distribuite respecta disciplina DEN</p>	<p>Deoarece responsabilitatea operării rețelelor de distribuție este a OD, aceștia pot să delege către OTS efectuarea acestor operațiuni, ceea ce însă înseamnă drepturi și obligații reciproce, inclusiv în ceea ce privește suportarea costurilor corespunzătoare.</p> <p>Chiar și în aceste condiții, OD trebuie să demareze un proces continuu de modelare a propriilor rețele, inclusiv cu colaborarea OR vecini, deoarece este de așteptat apariția de congestii și la alte niveluri de tensiune și care să nu poată fi managerizate integral de OTS.</p> <p>Respectarea disciplinei față de dispozițiile DEN nu elimină responsabilitatea OD și dreptul acestora de a dispune acțiuni de redispecerizare bazate pe piață sau chiar în afara ei, conform art. 13 al Regulamentului (UE) 943/2019.</p>
22	Anexa, art. 10	Transelectrica SA	OR permite participarea nediscriminatorie la sesiunile de tranzacționare tip licitație a tuturor instalațiilor de producere, de stocare, precum și a consumului dispecerizabil, dacă acestea au trecut cu succes procedura de precalificare tehnică, individual sau la nivel	OR permite participarea nediscriminatorie la sesiunile de tranzacționare tip licitație pe piața dedicată gestionării congestiilor a tuturor instalațiilor de producere, de stocare, precum și a consumului dispecerizabil, dacă acestea au trecut cu succes procedura de precalificare tehnică,	Se acceptă

			agregat	individual sau la nivel agregat <i>Considerăm necesară specificarea tipului de piață în care se desfășoară sesiunile de tranzacționare</i>	
23	Anexa, art. 13	Transelectrica SA	Toate instalațiile de producere, stocare sau consum sau combinații ale acestora cuprinse într-o entitate care este gestionată unitar care au fost precalificate din punct de vedere al capacităților tehnice sunt introduse de către OR la care acestea sunt racordate într-un fișier, denumit în continuare Registru pentru resursele de flexibilitate, la care au acces toți ceilalți OR conform drepturilor de acces, împreună cu toate caracteristicile lor tehnice relevante și locația fiecărei componente în raport cu nodurile relevante din rețea	Propunem reformularea articolului 13 pentru înțelegerea prevederii <i>Considerăm necesară detalierea modului de aplicare a prevederilor din articolele menționate, în situația inițială când numai OTS activează pe congestie (ex. ce resurse vor fi luate în considerare, având în vedere că OTS nu cunoaște toate situațiile de congestie din rețelele OD și nu folosește resurse de putere sub 5 MW)</i>	Se modifică astfel: <i>Toate instalațiile de producere, stocare sau consum sau combinații ale acestora cuprinse într-o entitate care este gestionată unitar, care au fost precalificate din punct de vedere al capacităților tehnice, sunt introduse, de către OR la care acestea sunt racordate sau care le-au precalificat, într-un fișier denumit în continuare Registru pentru resursele de flexibilitate, la care au acces toți ceilalți OR conform drepturilor de acces, împreună cu toate caracteristicile lor tehnice relevante și locația fiecărei componente în raport cu nodurile relevante din rețea</i> Se precizează că: 1. OTS nu trebuie să gestioneze congestiile din rețelele OD decât dacă acceptă pe bază contractuală, caz în care se va stabili cine și cum le determină 2. OTS ar putea să utilizeze resurse și de mai mică putere, limitarea la 5 MW nefiind în

					prezent reglementată în niciun mod – puterea minimă admisă, individual sau agregat, este una din caracteristicile produselor ce se vor tranzacționa pe aceste piețe
24	Anexa, art. 14	Transelectrica SA	Fiecare OR elaborează un model al rețelei pe care o exploatează, cu ajutorul căruia să poată determina rapid efectul creșterii sau scăderii puterii injectate sau extrase într-un punct al rețelei asupra distribuției fluxurilor de energie în rețea	Fiecare OR elaborează un model al rețelei pe care o exploatează, cu ajutorul căruia să poată determina rapid efectul creșterii sau reducerii puterii injectate sau extrase într-un punct al rețelei asupra distribuției fluxurilor de energie în rețea <i>Considerăm că trebuie stabilită și rata de actualizare a acestui model</i>	Se acceptă modificarea Ritmul de actualizare a modelului va fi dat de ritmul de modificare a componentei și localizării resurselor care vor deveni noi utilizatori ai rețelelor (producere, stocare, consum) și nu poate fi stabilit prin reglementări. Directiva 944/2019 și Legea prevăd actualizarea planurilor de dezvoltare a rețelelor la cel puțin 2 ani, ceea ce presupune că acesta este ritmul minim.
25	Anexa, art. 14	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	Idem	Pentru OD modelarea rețelelor e foarte dificilă, având în vedere interfata cu rețelele vecine de distribuție. Construirea unui model de rețea pentru calcul ora de regim permanent este laborioasă și necesită o analiză preliminară de detaliu pentru clarificarea nivelului de granularitate și pentru acumularea de date primare pentru un astfel de model	OD vor fi puși în fața acestei noi necesități, pentru care trebuie să se pregătească din timp

26	Anexa, art. 15	Transelectrica SA	Cu ajutorul acestui model, fiecare OR determină lista instalațiilor de producere, stocare și consum calificate din punct de vedere al capacităților tehnice pentru participarea la gestionarea congestiilor de rețea, care prin activare ar putea diminua sau elimina o congestie de rețea apărută în fiecare zonă, fără a crea alte congestii în propria rețea, precum și lista celor care prin activare într-un sens sau în altul ar putea crea sau agrava o congestie în rețeaua OR de racordare sau a celor vecini	<i>Considerăm necesară detalierea modului de aplicare a prevederilor din articolele menționate, în situația inițială când numai OTS activează pe congestie (ex. ce resurse vor fi luate în considerare, având în vedere că OTS nu cunoaște toate situațiile de congestie din rețelele OD și nu folosește resurse de putere sub 5 MW)</i>	A se vedea explicațiile de mai sus
27	Anexa, art. 15	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	Idem	Dupa cum am mentionat mai sus, credem ca, in anumite cazuri, congestiile de pe liniile de 110 kV se pot rezolva prin redispecerizare urmare instructiunilor de la operatorul pietei de echilibrare, dupa modelul managementului congestiilor in retea de transport. In acele workshop-uri trilaterale ar trebui clarificate rolurile diferitelor agenti economici, in special al OD	A se vedea explicațiile de mai sus
28	Anexa, art. 17	Transelectrica SA	Fiecare OR colaborează cu ceilalți OR și propune ANRE specificații comune pentru produsele de energie electrică și dacă este cazul, de capacitate care să se tranzacționeze în scopul gestionării congestiilor în rețele, astfel încât să permită accesul	Propunem eliminare sau reformulare articole cu menționarea unui serviciu nu a unor produse care nu sunt definite <i>Nu considerăm necesare mai multe tipuri de produse. Pentru congestii sunt necesare volume de energie, necesare a fi activate la creștere/reducere în anumite</i>	Denumirea de produse nu exclude existența unuia singur, dacă nu este nevoie de mai multe. Zona în care este nevoie de redispecerizare, puterea minimă acceptată la ofertare, durata de menținere a livrării serviciului,

			la aceste piețe al cât mai multor resurse indiferent de tehnologie, cu păstrarea eficacității în procesul de exploatare a sistemelor	<p><i>zone. Activarea se face cu viteza de variație a sarcinii a resurselor, viteză confirmată la verificările înaintea racordării în rețea.</i></p> <p><i>În cazul consumului comandabil putem avea UFR/GFR</i></p>	sunt caracteristici posibile ale produselor, iar acestea trebuie specificate transparent
29	Anexa, art. 19	Transelectrica SA	După publicarea rezultatelor PZU, fiecare OR primește de la fiecare instalație de producere, consum sau stocare racordată la sistemul său, identificate în prealabil drept relevante pentru exploatarea acestuia, informațiile privind producția, respectiv consumul planificate în fiecare ID din ziua următoare și prognozează, pe baza celor mai bune informații avute la dispoziție, valorile acestor mărimi pentru celelalte instalații, realizând pe baza acestora calcule privind funcționarea rețelei în ziua următoare și identificând apariția unor congestii de rețea și zonele de apariție a acestora	<p><i>Considerăm necesară detalierea modului de aplicare a prevederilor din articolele menționate, în situația inițială când numai OTS activează pe congestie (ex. ce resurse vor fi luate în considerare, având în vedere că OTS nu cunoaște toate situațiile de congestie din rețelele OD și nu folosește resurse de putere sub 5 MW)</i></p>	A se vedea explicațiile de mai sus: în cazul în care OTS consimte să realizeze aceste acțiuni în numele și pe seama unui OD, vor fi stabilite bilateral și în urma unei metodologii comune și responsabilitățile reciproce de informare, precalificare etc.
30	Anexa, art. 19	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	Idem	Această operațiune necesită un efort investițional și logistic masiv din partea fiecărui OD și apoi armonizarea informațiilor tuturor OR, inclusiv Transelectrica	În condițiile preconizate de dezvoltare rapidă și masivă a producerii distribuite, cu sau fără instalații de stocare, OR vor trebui să facă față noilor provocări

31	Anexa, art. 20	Opcom SA	În cazul în care a identificat riscul apariției unei congestii într-o zonă a rețelei, care nu este de așteptat să se rezolve în urma tranzacțiilor pe PI realizate independent de către operatorii din zonă, OR publică pe site-ul propriu deschiderea unei sesiuni de licitație de energie electrică pentru managementul congestiilor de rețea din ziua următoare, indicând zona în care poate să apară congestia de rețea, sensul în care este de așteptat să activeze oferte și ID corespunzătoare	Avînd în vedere dispozițiile referitoare la „cazul în care a identificat riscul apariției unei congestii într-o zonă a rețelei, care nu este de așteptat să se rezolve în urma tranzacțiilor pe PI realizate independent de către operatorii din zonă”, apreciem necesitatea precizării modalității prin care OR vor stabili faptul că nu este de așteptat ca tranzacțiile pe PI să rezolve congestia apărută într-o zonă a rețelei	Probabil pe baza cunoașterii profilului de producere/consum al utilizatorilor lor de rețea, propriilor prognoze etc. Aceste abilități fac parte din specificul viitor al activității de distribuție și nu poate fi prestabilit într-o reglementare.
32	Anexa, art. 23	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	OR propune ANRE modul de definire a produselor care pot face obiectul licitațiilor pentru gestionarea congestiilor pe termen scurt, avînd în vedere ca acesta să asigure o participare cât mai largă a utilizatorilor de rețea calificați și asigurarea necesarului în cele mai eficiente condiții, iar ANRE analizează, revizuieste și aprobă specificațiile produselor pieței pe termen scurt pentru gestionarea congestiilor	OR are nevoie de timp si de consultari tripartite pentru a intelege care este practica europeana si pentru a armoniza cu ceilalti OR si cu TSO abordarea – tipuri de produse, granularitate, frecventa tranzactionare, quantum remunerare, penalitati pentru nelivrare, solutii de back-up in caz de nelivrare, etc	S-a acceptat modificarea termenelor de aplicare, ceea ce nu înseamnă că trebuie amânat, deoarece dezvoltarea resurselor racordate poate face necesară aplicarea mai devreme decât stabilește reglementarea.
33	Anexa, art. 24	Transelectrica SA	Participanții la piață care au depășit cu succes procesul de precalificare introduc oferte angajante de tip cantitate-preț pe bază voluntară în platforma informatică dedicată gestionării congestiilor implementată	Propunem completarea articolului cu indicarea în oferta transmisă pe piața dedicată gestionării congestiilor a PRE-ului din care fac parte resursele oferite <i>Considerăm necesar ca ofertele</i>	Nu se acceptă, deoarece acest nivel de detaliere va fi stabilit în procedurile proprii ale OR (Transelectrica SA are o responsabilitate precizată distinct

			de OR, distincte pe sensul de creștere a puterii injectate/reducere a puterii extrase, respectiv pe sensul de reducere a puterii injectate/creștere a puterii extrase și cu indicarea nodurilor de rețea în care sunt racordate resursele oferțate individual sau la nivel agregat	<i>transmise pe piața dedicată gestionării congestiilor să conțină și informația privind PRE-ul din care fac parte resursele oferțate pentru o mai bună corelare cu etapa transmiterii de notificări în platforma PE</i>	în Lege, la art. 7 ¹)
34	Anexa, art. 26	Transelectrica SA	OTS include ofertele marcate ca indisponibile conform art. 52 al Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, în lista ofertelor introduse în piața dedicată gestionării congestiilor pe termen scurt, alături de celelalte oferte existente în acea listă, în ordinea de merit realizată pe baza prețului ofertat, corespunzătoare fiecărui sens de activare	<p>Propunem următoarea reformulare:</p> <p>OTS include ofertele marcate ca indisponibile pe PE a căror inactivare conduce la congestii interne conform art. 52 al Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, în lista ofertelor introduse în piața dedicată gestionării congestiilor pe termen scurt, alături de celelalte oferte existente în acea listă, în ordinea de merit realizată pe baza prețului ofertat, corespunzătoare fiecărui sens de activare.</p> <p><i>Art. 52 al Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței prevede și posibilitatea marcării ca indisponibile a ofertelor a căror activare conduce la congestii interne. Nu este necesară includerea în piața dedicată congestiilor a unor oferte a căror activare poate conduce la congestii, aceste oferte fiind evitate în orice tip de</i></p>	<p>Se acceptă astfel:</p> <p>În cazul în care ofertele deja introduse în platforma informatică dedicată gestionării congestiilor până la ora de închidere a PE nu sunt suficiente pentru rezolvarea congestiilor anticipate, OTS include ofertele din PE a căror activare ar reduce/elimina o congestie internă, dintre cele marcate ca indisponibile conform art. 52 al Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, în lista ofertelor introduse în piața dedicată gestionării congestiilor pe termen scurt, alături de celelalte oferte existente în acea listă, în ordinea de merit realizată pe baza prețului ofertat, corespunzătoare fiecărui sens de activare</p>

				<i>piață</i>	
35	Anexa, art. 27 și art. 51	Transelectrica SA	<p>art. 27: Prețul ofertat poate avea valoare negativă, pozitivă sau zero și poate fi limitat superior de către OR la o valoare determinată de numărul de cifre permise de platforma informatică</p> <p>art. 51: În situația prevăzută la Error! Reference source not found.OR publică pe site-ul propriu deschiderea unei sesiuni de licitație pentru gestiunea congestiilor în zona respectivă, indicând perioada de aplicare, sensul în care este nevoie să fie activată resursa (injecție de energie în rețea sau extragere de energie din rețea) și numărul indicativ de ID și intervalele orare zilnice pe perioada de aplicare în care este de așteptat să fie activată resursa, capacitatea maximă necesară, iar la opțiunea sa, poate stabili și publica prețul maxim acceptat al capacității rezervate și/sau prețul limită al energiei electrice acceptat la ofertarea pe piața pe termen scurt pentru gestionarea congestiilor de către resursa rezervată, iar corelat cu acestea, publică contractul cadru de rezervare a capacității pentru</p>	<p>Este necesară corelarea celor două prevederi, în ceea ce privește limitele de preț pe care le poate introduce OR.</p> <p>Limitarea prețurilor pentru energia selectată pe congestii se face conform prevederilor Art. 51 doar pentru cei selectați pentru capacitate, iar pe segmentul congestiilor de rețea identificate pe termen scurt, celelalte oferte sunt fără limite, ceea ce îngreunează validarea automată a ofertelor de energie</p>	<p>Se modifică art. 27 astfel:</p> <p><i>Prețul ofertat poate avea valoare negativă, pozitivă sau zero și poate fi limitat superior de către OR la o valoare determinată de limita maximă în vigoare permisă de reglementările europene pentru ofertele pe PE și/sau de numărul de cifre permise de platforma informatică</i></p> <p>ANRE consideră că este necesar ca OR să poată limita superior nivelul ofertei de energie pentru congestii dacă a rezervat și a plătit pe o perioadă de timp o resursă pentru a fi disponibilă în acest scop, deoarece rezervarea pe termen lung concurează din punct de vedere al eficienței economice cu investițiile pentru întărirea rețelei.</p> <p>Aceasta nu este însă o obligație, deci OR poate să opteze pentru neimpunerea vreunei limite sau pentru impunerea aceleiași limite ca cea pentru ofertele pe PE.</p> <p>Îngreunarea procesului de validare a ofertelor nu este un argument suficient, căci prioritară este</p>

			gestionarea congestiilor pe termen lung		eficiența economică
36	Anexa, art. 30	Transelectrica SA	<p>Activarea unei oferte reprezintă încheierea unui contract între OR și participantul la piață, al cărui format cadru este public, prezentat de OR pe site-ul propriu, iar energia electrică se consideră livrată prin notificarea unui SB pentru cantitatea selectată între PRE în care este înregistrat participantul la piață și PRE CPT al OR care a selectat oferta</p>	<p>Este necesară clarificarea situației în care OR și participantul selectat fac parte din același PRE.</p> <p>De asemenea, pentru perioada tranzitorie, când numai OTS activează pe congestie, considerăm necesară includerea unei prevederi ca SB rezultat în urma selectării unor oferte pentru rezolvarea unei congestii în rețeaua unui OD, să fie înregistrat de către OTS în platforma PE ca un SB între PRE în care este înregistrat participantul la piață și PRE CPT al OD respectiv și nu PRE CPT al OTS.</p>	<p>Se modifică în scopul clarificării, astfel:</p> <p>Activarea unei oferte reprezintă încheierea unui contract între OR care a activat-o/OR în numele căruia OTS a activat-o și participantul la piață, al cărui format cadru este public, prezentat de OR pe site-ul propriu, iar energia electrică se consideră livrată prin notificarea unui SB pentru cantitatea selectată, între PRE în care este înregistrat participantul la piață și PRE în care este înregistrat CPT al OR care a activat/în numele căruia a fost activată oferta necesară gestionării congestiei din rețeaua sa</p> <p>Se precizează că:</p> <p>1. Conform art. 10 al <i>Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea</i> aprobat cu Ordinul 127/2021, fiecare participant este PRE și se înregistrează inițial ca atare, doar ulterior putând să-și transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE; ca urmare, aici se</p>

					<p>utilizează termenul PRE în înțelesul său extins, fiind aplicabil atât între PRE membre ale unei PRE care le însumează, cât și între PRE însumatoare, pentru care se decontează dezechilibrele în mod centralizat și reglementat.</p> <p>2. Pentru decontarea între membrii unei PRE trebuie de asemenea să se determine dezechilibrul fiecăruia, ceea ce implică existența poziției contractuale, care se determină pe baza SB notificate de fiecare membru, PRE-ului însumator. Ulterior determinării dezechilibrului fiecărui membru se aplică metoda proprie de decontare a dezechilibrelor în cadrul PRE-ului însumator, adică aplicarea unui preț pentru dezechilibru</p> <p>3. Chiar dacă, pe perioada tranzitorie sau permanent, un OD deleagă pe OTS să efectueze în numele și pe seama sa selectarea (activarea) ofertelor pentru gestionarea congestiilor, responsabilitatea este a sa, iar prin OR care a selectat oferta nu se înțelege OTS, ci OD respectiv, au fost introduse detalieri pentru eliminarea oricărui dubiu</p>
--	--	--	--	--	---

37	Anexa, art. 30	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	Idem	Contractul cadru trebuie dezvoltat după ce se agreează modalitatea concretă de funcționare, drepturile și obligațiile participanților la un astfel de contract, dar și al unor instituții/agenți economici care nu sunt parte la contract	Au fost modificate termenele de punere în aplicare, timp în care trebuie stabilite toate aceste aspecte.
38	Anexa, art. 32	Transelectrica SA	În cazul în care oferta a fost selectată după închiderea porților pe PE, platforma informatică aferentă PE ajustează automat SB între PRE CPT și PRE din care face parte participantul a cărei ofertă a fost selectată, precum și notificările de program aferente resurselor pe baza cărora a fost făcută oferta, în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și ale Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea</i>	Propunem eliminare articol 32 Art.171 modificat, din Ordinul ANRE 127/2021- corelare ulterioară În modulul de notificări al platformei PE, se pot introduce schimburi doar de către participanți, iar schimburile la care se face referire în art.32 ar putea fi introduse conform: “a1) în ziua următoare celei de livrare, în cazul selectării de către OTS a unei perechi preț-cantitate din ordinea de merit pentru gestionarea congestiilor sau de către OD a unei perechi preț-cantitate din ordinea de merit proprie pentru gestionarea congestiilor. a2) în ziua următoare celei de livrare, în cazul activării în afara pieței de către OTS sau de către OD a unei cantități de energie electrică pentru gestionarea congestiilor” <i>În perioada tranzitorie OTS va introduce schimburile pentru OR în rețeaua cărora se previn congestiile.</i>	Se acceptă (conform modificării efectuate asupra art. 134 Reg CC decontare dezechilibre PRE)

39	Anexa, art. 37	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	<p>(1) Toți participanții la piață care au în exploatare UFR/GFR, respectiv unități de producție de clasă C sau D sau alte unități de producție calificate pentru gestionarea congestiilor care nu fac parte din UFR/GFR, transmit la OR toate informațiile necesare determinării compensațiilor financiare unitare conform prevederilor Error! Reference source not found., până în a cincea zi a fiecărei luni calendaristice, pentru a fi aplicate în luna calendaristică următoare.</p> <p>(2) În cazul UFR/GFR, respectiv al unităților de producție de clasă C sau D sau al altor unități de producție calificate pentru gestionarea congestiilor care nu fac parte din UFR/GFR, în care sunt agregate unități generatoare beneficiare ale schemei de sprijin cu certificate verzi acreditate să primească numere diferite de certificate verzi pentru fiecare MWh, valoarea compensației financiare unitare luată în considerare pentru activarea în afara pieței se determină ca medie ponderată a numărului de certificate verzi cu cantitățile realizate de grupurile generatoare componente în luna corespunzătoare celei de aplicare din anul anterior, iar compensația financiară unitară</p>	<p>Trebuie avut în vedere ca la ora actuală există un sistem informatic și de telecomunicații între furnizorii de energie/servicii pe piețele operate de Transelectrica și Transelectrica, și așa ceva trebuie replicat în domeniul distribuției, funcție de necesitățile identificate.</p> <p>Reiterăm mesajul că poate în anumite cazuri nu este necesară construirea și operarea unei piețe</p>	<p>Condițiile operării unei piețe sau a rezolvării congestiilor în afara pieței trebuie să existe, iar dacă nu va fi nevoie, nu vor fi lansate licitații. OD trebuie să găsească soluția cea mai eficientă economic, inclusiv pe termen lung (alegând între investiții de întărire a rețelei și operarea piețelor pentru resurse flexibile)</p> <p>Menționez obligațiile de la art. 45¹ al Legii 123/2012 cu modificările și completările ulterioare:</p> <p>(1) <i>ANRE elaborează cadrul de reglementare prin care operatorii de distribuție sunt stimulați să achiziționeze servicii de flexibilitate, inclusiv gestionarea congestiilor în regiunile pe care le deservească, în vederea îmbunătățirii eficienței în ceea ce privește exploatarea și dezvoltarea sistemului de distribuție.</i></p> <p>(2) <i>Operatorii de distribuție pot achiziționa serviciile prevăzute la alin. (1) de la entitățile care oferă servicii de producere distribuită, de consum dispecerizabil sau de stocare a energiei și promovează luarea unor măsuri de eficiență energetică, în cazul în care aceste servicii reduc în mod eficient din</i></p>
----	----------------	---	---	--	--

			acordată efectiv se determină pe baza mediei ponderate cu cantitățile defalcate conform măsurătorilor pe fiecare grup component, care compun energia activată din tranzacții în afara pieței, în luna de aplicare		<p>punctul de vedere al costurilor necesitatea de modernizare sau de înlocuire a capacităților de energie electrică și susțin funcționarea eficientă și sigură a sistemului de distribuție.</p> <p>(3) Operatorii de distribuție achiziționează serviciile prevăzute la alin. 1 conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, conform reglementărilor ANRE.</p> <p>(...)</p> <p>Menționăm că ANRE trebuie să actualizeze cadrul de reglementare conform modificărilor aduse de Legea 143/2021.</p>
40	Anexa, art. 38	Opcom SA	Prevederile cuprinse în secțiunile 6.2, 7.2 și 7.3 din <i>Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea</i> , aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, se aplică și pentru situațiile prevăzute la art. 35	<p>Față de trimiterile la secțiunea 6.2 din <i>Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea</i>, reiterăm necesitatea corelării prevederilor art.152 și ale art.153 (cuprinse în secțiunea 6.2), corelare și clarificare solicitată anterior la art.3 pct.5.</p> <p>Totodată apreciem faptul că secțiunea 7.2 (Decontarea dezechilibrelor PRE) și secțiunea 7.3 (Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului) nu trebuie referite în acest context deoarece acestea se determină pe baza dezechilibrului</p>	Se acceptă, prin modificările realizate pentru art. 152 al Reg CC FSE (în care s-a specificat că se consideră SB și activările în afara pieței în scopul managementului congestiilor) și ca urmare se elimină art. care referă secțiunile 6.2, 7.2 și 7.3

				cantitativ al PRE, respectiv al $PN_{contr.}$, a cărei formulă este necesar a fi clarificată așa cum am solicitat la art.3 pct.5	
41	Anexa, art. 40	Transelectrica SA	OR transmite participantului la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, notele lunare de regularizare pe piață și în afara pieței, în termen de 7 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare	<i>Considerăm necesară detalierea modului de aplicare a prevederilor din articolele menționate, în situația inițială când numai OTS activează pe congestie (ex. ce resurse vor fi luate în considerare, având în vedere că OTS nu cunoaște toate situațiile de congestie din rețelele OD și nu folosește resurse de putere sub 5 MW)</i>	Nu este necesar, deoarece: 1. Termenele de aplicare a regulilor au fost extinse, iar până la aplicare, se continuă conform regulilor actuale, deși și în prezent responsabilitatea rezolvării congestiilor din rețeaua proprie este a fiecărui OR, chiar dacă cel ce acționează efectiv este OTS; 2. Începând cu data aplicării regulilor prezente, rezolvarea congestiilor din rețeaua fiecărui OR devine explicit în responsabilitatea acestuia, iar dacă OD vor dori ca OTS să acționeze în numele și pe seama lor, vor stabili aceste condiții contractual, punând la dispoziția OTS toate informațiile necesare și asumându- și totodată costurile aferente. Nivelul de putere minimă a resurselor utilizate de fiecare OR este una din caracteristicile produselor care trebuie definite, fiecare OR fiind dator să stabilească acest nivel astfel încât să fie optim din punct de vedere tehnic, dar să și permită utilizarea a cât mai multor resurse flexibile disponibile.

42	Anexa, art. 43	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	OR transmite către participantul la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor nota lunară de regularizare care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite, în termenul prevăzut la Error! Reference source not found. ; pentru participantul la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor care n-a trimis contestații, se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial	<i>Trebuie avut in vedere efortul intreprins in cazul construirii pietelor similare ale Transelectrica, invatat din lectiile trecutului, dar planificat suficient timp pentru o noua constructie</i>	Au fost eliminate termenele din articolele privind decontarea, rezolvarea contestațiilor, care fuseseră preluate din organizarea decontării pieței de echilibrare; OR vor putea stabili singuri aceste termene.
43	Anexa, art. 45	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	Pentru fiecare participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, OR determină valoarea drepturilor lunare de încălzire prin însumarea valorilor pe fiecare ID ale drepturilor de încălzire și separat valoarea obligațiilor lunare de plată prin însumarea obligațiilor de plată pe fiecare ID, corespunzătoare respectivului participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor	<i>Trebuie avut in vedere ca in acest moment OD nu au echipe specializate pentru astfel de operatiuni, specialistii sunt greu de gasit, format, costurile unor astfel de echipe trebuie recunoscute ca OPEX.</i>	Operațiunile de piață nu sunt atât de complicate, cât este prognoza perioadelor în care poate fi nevoie de utilizarea resurselor flexibile. Costurile justificate trebuie reflectate corespunzător în tarif/tarife
44	Anexa, art. 47	E-Distribuție Banat E-Distribuție	OR pune la dispoziția FSE/participanților la piață care au primit activări ale unităților de producție pentru managementul	<i>Se cunosc duratele necesare construirii si testarii unei platforme informatice specializate de acest gen</i>	Inițial nu este necesară o platformă informatică prea complexă, căci este posibil să se evidențieze la nivel european/național eficiența

		Dobrogea E-Distribuție Muntenia	congestiilor, în platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea lunară stabilite conform prevederilor Error! Reference source not found. , nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la transmiterea notei lunare de regularizare pe piață către FSE/participantul la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, prevăzută la Error! Reference source not found.		mai mare a construirii unei platforme unice pentru toți OR, eventual comună cu Registrul unic pentru resursele de flexibilitate
45	Anexa, art. 58	Transelectrica SA	Acceptarea unei oferte pentru rezervarea de capacitate pentru gestionarea congestiilor pe termen lung implică plata de către OR pe perioada supusă licitației a prețului acceptat pentru capacitatea acceptată în schimbul obligației participantului câștigător de a oferta energia electrică pe piața pe termen scurt pentru gestionarea congestiilor, la un preț pentru energie situat în limita cuprinsă în oferta sa pentru capacitate	<p><i>Plata ar trebui să se facă similar cu celelalte servicii tehnologice de sistem, pentru realizat (capacitatea oferată la piața dedicată gestionării congestiilor pe termen scurt).</i></p> <p><i>Este necesară o corelare a limitei de preț cu prevederea din Art. 51. (nu este precizată limitarea ofertei de energie de cea de capacitate a participantului)</i></p>	<p>1. Având în vedere că spre deosebire de rezerva de capacitate pentru echilibrare, care trebuie contractată cu o zi înainte de ziua de utilizare potențială, acest tip de rezervă de capacitate pentru congestii ar putea fi contractată cu mult timp înainte și pe un orizont mai lung, iar dacă nu apar congestiile prognozate, piața pe termen scurt să nu fie activată în mod continuu (eliberându-se energia corespunzătoare pentru tranzacționarea pe alte piețe), considerăm că plata la realizat (ofertat pe piața de energie pe termen scurt) nu este potrivită.</p> <p>În cazul în care OR ar considera că rezervarea pe termen scurt este o opțiune eficientă, în contractul de rezervare pot fi instituite penalizări de nivelul prețului aplicat pentru</p>

					<p>capacitate sau chiar mai mari în cazul lipsei ofertei pe piața de energie pentru congestii</p> <p>2. Pentru clarificarea faptului că existența sau nu a unei limite de preț pentru oferta de energie în contractul pentru capacitate este o opțiune la latitudinea OR, se modifică articolul, astfel:</p> <p>Acceptarea unei oferte pentru rezervarea de capacitate pentru gestionarea congestiilor pe termen lung implică plata de către OR pe perioada supusă licitației a prețului acceptat pentru capacitatea acceptată în schimbul obligației participantului câștigător de a oferta energia electrică pe piața pe termen scurt pentru gestionarea congestiilor, la un preț pentru energie situat în limita cuprinsă în oferta sa pentru capacitate, dacă OR a ales această opțiune</p>
46	Anexa, Titlul IV	Transelectrica SA	REGULI CADRU APLICABILE SERVICIILOR DE SISTEM CARE NU AU CA SCOP STABILITATEA FRECVENȚEI	REGULI CADRU APLICABILE SERVICIILOR DE SISTEM CARE NU AU CA SCOP STABILITATEA FRECVENȚEI REGLAJULUI TENSIUNII ÎN REGIM STAȚIONAR	<p>Se acceptă (după restructurarea în 3 anexe) astfel:</p> <p>Reguli aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorul de transport și de sistem</p>

47	Anexa, art. nou	Transelectrica SA		<p>Introducere articol nou:</p> <p>OR achiziționează servicii pentru reglajul tensiunii prin achiziția de energie electrică reactivă, în condiții de transparență, nediscriminatorii, bazate pe piață, acces neîngrădit și eficiență economică.</p>	<p>Se acceptă înlocuirea art. referitor la deținerea de instalații de stocare ca elemente complet integrate de rețea pentru reglajul tensiunii, cu un articol nou cu următorul cuprins:</p> <p>OR asigură reglajul tensiunii prin achiziția de energie electrică reactivă, în condiții de transparență, nediscriminatorii, bazate pe piață</p>
48	Anexa, art. nou	Transelectrica SA		<p>Introducere articol nou:</p> <p>În situația în care, procedura concurențială pentru achiziția de energie electrică reactivă este inefficientă din punct de vedere economic sau aceasta conduce la denaturări grave ale pieței, autoritatea de reglementare emite o derogare de la achiziția de tip concurențial.</p> <p><i>Actualmente singurul furnizor de energie reactivă este Hidroelectrică. Este o situație de monopol pe care ANRE prin reglementare o poate soluționa</i></p>	<p>Se acceptă (după restructurare) astfel:</p> <p><i>Prin excepție de la alin. (1), OTS poate solicita ANRE o derogare de la achiziția pe bază de piață a energiei electrice reactive în cazul în care apreciază că aceasta nu este eficientă din punct de vedere economic pentru un anumit produs, respectiv</i></p> <p><i>Prin excepție de la alin. (1), în cazul în care apreciază că achiziția bazată pe piață a energiei electrice reactive nu este rentabilă în cazul unui OD și/sau a unui produs, ANRE poate acorda o derogare</i></p> <p>Dacă după crearea condițiilor de achiziție pe bază de piață prevăzute prin prezentele reguli, se va putea justifica că situația de</p>

					<p>monopol există, se menține și, prin practicarea unui abuz de poziție dominantă, conduce la ineficiență economică, sunt aplicabile următoarele prevederi ale legislației primare europene și naționale:</p> <p>- în cazul OTS, art. 36 (16): <i>Operatorul de transport și de sistem achiziționează serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței de la oricare participant la piață, inclusiv participanții la piață care oferă energie din surse regenerabile, participanții la piață care oferă servicii de consum dispecerizabil, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și participanții la piață angajați în agregare, în conformitate cu proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, aprobate de ANRE, în conformitate cu prevederile alin. (15), cu excepția cazului în care a solicitat și ANRE a acordat o derogare datorită faptului că a apreciat că furnizarea pe piață de servicii care nu au ca scop stabilitatea frecvenței nu este eficientă din punct de vedere economic, corelat cu art. 28 (Obligațiile producătorilor) (1)</i></p>
--	--	--	--	--	---

					<p>Producătorii de energie electrică au, în principal, următoarele obligații: ... d) să se conformeze, din punct de vedere operativ, cerințelor operatorului de transport și de sistem și cu art. 79: (5) Principiile care stau la baza stabilirii tarifelor reglementate pentru activitățile și serviciile desfășurate în sectorul energiei electrice au în vedere următoarele: a) tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective și determinate într-o manieră transparentă, pe baza metodologiilor aprobate și publicate de ANRE, precum și cu art. 2 pct 26 al Regulamentului (UE) 943/2019: „redispecerizare” înseamnă o măsură, inclusiv de restricționare, activată de unul sau mai mulți operatori de transport și de sistem sau operatori de distribuție prin modificarea producerii, a tiparului de sarcină sau a ambelor, pentru a schimba fluxurile fizice din sistemul electroenergetic și a soluționa o congestie fizică sau a asigura siguranța sistemului inclusiv posibilitatea OTS prevăzută la art. 13 al aceluiași Regulament de a activa astfel de măsuri prin metode care nu se bazează pe piață;</p> <p>- în cazul OD, art. 45 (1)</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>lit.i): în îndeplinirea atribuțiilor menționate la lit. h), operatorul de distribuție achiziționează serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței și care sunt necesare pentru rețeaua sa, conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, cu excepția cazului în care ANRE a determinat că prestarea bazată pe piață a serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței nu este rentabilă și a acordat o derogare coroborat cu h): Normele adoptate de către operatorul de distribuție în acest scop sunt obiective, transparente și nediscriminatorii și sunt elaborate în coordonare cu operatorul de transport și de sistem și cu alți participanți la piață relevanți. Clauzele și condițiile, inclusiv normele și tarifele, după caz, aplicabile furnizării de astfel de produse și prestării de astfel servicii (de – traducere greșită pentru: rules and tariffs, where applicable, for the provision of such products and services to distribution system operators) către operatorii de distribuție se stabilesc în mod nediscriminatoriu și au în vedere costurile și se publică pe pagina</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>de internet a operatorului de distribuție</p> <p>Ca urmare, dacă achiziția pe bază de piață a energiei reactive pentru reglajul tensiunii se determină/se apreciază de către ANRE a fi inefficientă din punct de vedere economic, se pot aplica măsuri derogatorii de la aceste principii cu respectarea prevederilor legislației primare citate.</p>
49	Anexa, art. 62	<p>E-Distribuție Banat</p> <p>E-Distribuție Dobrogea</p> <p>E-Distribuție Muntenia</p>	<p>OR poate include, în cadrul investițiilor avute în vedere în planul de dezvoltare a rețelei, instalații de stocare ce pot furniza serviciul de reglaj al tensiunii și care sunt componente de rețea complet integrate, conform înțelesului cuprins în Legea energiei electrice și gazelor naturale, nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, cu condiția ca ANRE să fi aprobat în prealabil ca acesta să dețină, să dezvolte, să administreze sau să exploateze astfel de instalații</p>	<p><i>Directiva 2019/944/EU contine descrierea pasilor care trebuie intreprinsi pana ce ANRE poate acorda OD dreptul de a investi si in a detine instalatii de stocare pentru astfel de scopuri</i></p>	<p>Se acceptă eliminarea acestui articol deoarece nu este necesar în contextul regulilor, articol care a fost înlocuit cu unul cu un nou conținut (a se vedea mai sus)</p>
50	Anexa, art. 64	Transelectrica SA	<p>OR admite ca participanți la licitația de achiziție a energiei electrice reactive pe toți participanții, indiferent de tehnologie, care au trecut în prealabil un proces de precalificare pentru furnizarea produselor corespunzătoare acestui serviciu, realizat în baza unei</p>	<p>Propunem reformulare:</p> <p>OR admite ca participanți la licitația de achiziție a energiei electrice reactive pe toți participanții, indiferent de tehnologie, care au trecut în prealabil un proces de precalificare pentru furnizarea produselor corespunzătoare acestui serviciu, realizat</p>	<p>Nu se acceptă, deoarece chiar dacă este propus un unic produs, acesta este definit de anumite caracteristici, între care se numără zona de livrare, puterea minimă acceptată pentru o ofertă/calificare</p>

			proceduri publicate de OR, care cuprinde criterii tehnice nediscriminatorii de calificare	<p>în baza unei proceduri publicate de OR, care cuprinde criterii tehnice nediscriminatorii de calificare.</p> <p><i>Reglajul de tensiune este considerat un serviciu unic si precalificarea se realizează în consecință, fără necesitatea mai multor produse. Procedura este în lucru, urmare a Ordinului ANRE nr. 89/2021.</i></p>	
51	Anexa, art. 64	<p>E-Distribuție Banat</p> <p>E-Distribuție Dobrogea</p> <p>E-Distribuție Muntenia</p>	Idem	<p>OR trebuie sa elaboreze o procedura de precalificare pentru furnizorii de energie reactiva – probabil aceasta procedura trebuie avizata de catre ANRE.</p> <p>Reiteram ca in Uniunea Europeana sunt permise si incurajate solutii alternative cu mai putina complexitate decat organizarea unei piete</p>	<p>Pentru OD sunt aplicabile prevederile art. 45¹ al Legii, în urma propunerilor primite de la aceștia, (ceea ce este prevăzut la art. 12 al regulilor din Anexa 1):</p> <p><i>(...)(3) Operatorii de distribuție achiziționează serviciile prevăzute la alin. 1 conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, conform reglementărilor ANRE.</i></p> <p><i>(4) ANRE elaborează specificațiile pentru serviciile de flexibilitate achiziționate și, după caz, produsele de piață standardizate pentru astfel de servicii cel puțin la nivel național.</i></p>
52	Anexa, art. noi	Transelectrica SA		<p>După art. 68 se introduc articolele noi</p> <p>Art. 69 Participanții la licitația pentru furnizarea serviciului pentru reglajul tensiunii pot contesta rezultatele licitației</p>	<p>Nu se acceptă, deoarece aceste prevederi sunt specifice fiecărui OR și nu fac obiectul prezentelor reguli generale. Principiile conținute în articolele propuse sunt</p>

				<p>numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite la OR în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.</p> <p>Art. 70 Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OR în termen de 3 ore de la primirea contestației de către OTS.</p> <p>Art. 71 Rezultatul fiecărei licitații pentru furnizarea serviciului pentru reglajul tensiunii se consemnează în anexe la contractul cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice reactive încheiate între OR și participantul la licitație.</p> <p>Art. 72 Pentru fiecare participant la licitație, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat, volumele de energie reactivă realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.</p> <p>Art. 73 Fiecare participant la licitație care a încheiat un contract de furnizarea energiei electrice reactive cu OR verifică nota lunară de regularizare și în cazul</p>	<p>prevăzute în reguli</p> <p>A se revizui coerența articolelor propuse cu cele existente în prezentele reguli (trebuie definită cantitatea contractată, deoarece Transelectrica propune penalizarea diferenței dintre contractat și realizat - chiar dacă plata se propune a se face la realizat)</p>
--	--	--	--	---	--

				<p>în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OR în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.</p> <p>Art. 74 OR analizează contestația furnizorului energie electrică reactivă și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.</p> <p>Art. 75 Pentru participanții la licitație care n-au trimis contestații, se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.</p> <p>Art. 76 Cantitățile de energiei electrică reactivă realizate, pe fiecare interval orar, pentru furnizarea serviciului pentru reglajul tensiunii, se consideră cantitatea efectiv furnizată de furnizorul de energie electrică reactivă.</p> <p>Art. 77 Furnizorul de energie electrică reactivă va asigura energia reactivă pentru reglajul tensiunii în fiecare interval orar în conformitate cu ordinele de dispecerizare emise la nivelul OR.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Art. 78 Cantitățile de energie reactivă pentru reglajul tensiunii, efectiv furnizate care se plătesc de către OR se stabilesc pe baza evidențelor scriptice ale acestuia, armonizate cu cele ale furnizorului de energie electrică reactivă la fiecare încheiere de lună, pentru luna anterioară.</p> <p>Art. 79 În situația existenței unor diferențe între cantitățile înregistrate de către OR și cele înregistrate de către furnizorul de energie electrică reactivă se va proceda la analiza acestora și convenirea de comun acord a corecțiilor necesare. În situația imposibilității corectării diferențelor și armonizării cantităților pe baza evidențelor scriptice, se va proceda la identificarea cantităților reale furnizate pe baza înregistrărilor electronice din sistemele.</p> <p>Art. 80 Furnizarea serviciului pentru reglajul tensiunii se consideră nerealizat pe intervalul orar solicitat de către dispecerul OR, dacă dispoziția de dispecer nu a fost executată deși în centrală existau grupuri disponibile.</p> <p>Art. 81 În situația în care furnizor de energiei electrică reactivă nu</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>asigură pentru furnizarea serviciului pentru reglajul tensiunii, acesta se obligă să plătească OR o penalizare corespunzătoare unei valori de 100% din prețul de contract pentru cantitățile de energie electrică reactivă constructată și nerealizată , după aplicare art 12 și art.13.</p> <p>Art. 82 Fiecare furnizor de energie electrică reactivă emite o factură către OR cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților de energie electrică reactivă realizate, conform informațiilor din nota de regularizare.</p> <p>Art. 83 Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau dacă este cazul, a notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.</p> <p>Art. 84 (1) OR plătește sumele aferente energiei electrice reactivă realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la furnizorii de RSF.</p> <p>(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la alin. (1) cumpărătorul va plăti în afara sumei datorate, majorări de</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.</p> <p>Art. 85 În situația în care furnizor de energie electrică reactivă nu asigură furnizarea serviciului pentru reglajul tensiunii, acesta se obligă să plătească OR o penalizare corespunzătoare unei valori de 100% din prețul de contract pentru cantitățile de energie electrică reactivă contractată și nerealizată.</p> <p>Art. 86 Serviciul de sistem energie reactivă se consideră nerealizat pe intervalul orar solicitat de către dispecerul OR, dacă dispoziția de dispecer nu a fost executată deși în centrală existau grupuri disponibile</p>	
53	Anexa, art. 70	Transelectrica SA	<p>La cea dintâi dată a transmiterii la ANRE a planului de dezvoltare a rețelei pe 5, respectiv 10 ani care este ulterioară datei de intrare în vigoare a prezentelor reguli, fiecare OD transmite ANRE o propunere pentru:</p> <p>a) procedura de calificare tehnică aferentă fiecărui</p>	<p>Se referă doar la OD?</p> <p>De discutat responsabilitățile OTS pentru perioada tranzitorie</p>	<p>Se modifică astfel încât să se refere la OR, astfel:</p> <p>Art. 61 OR elaborează o propunere privind:</p> <p>a) procedura de calificare tehnică aferentă participării la gestionarea congestiilor în rețelele</p>

			<p>serviciu;</p> <p>b) specificațiile produselor introduse în licitațiile pe termen scurt de energie pentru gestionarea congestiilor;</p> <p>c) specificațiile produselor introduse în licitațiile pe termen lung de capacitate pentru gestionarea congestiilor</p> <p>d) specificațiile produselor introduse în licitațiile pentru achiziția energiei reactive pentru reglajul tensiunii în regim staționar;</p> <p>e) minimul de informații care să facă parte din Registrul pentru resursele de flexibilitate, precum și cele opționale și regulile de acces al OR vecini la acestea;</p> <p>f) opțiunea argumentată privind organizarea unei platforme comune pentru toți OR pentru achiziția serviciilor pentru gestionarea congestiilor, respectiv a câte unei platforme distincte de</p>		<p>proprii;</p> <p>b) specificațiile produselor introduse în licitațiile pe termen scurt de energie pentru gestionarea congestiilor;</p> <p>c) specificațiile produselor introduse în licitațiile pe termen lung de capacitate pentru gestionarea congestiilor;</p> <p>d) minimul de informații care să facă parte din registrul pentru resursele de flexibilitate, precum și cele opționale, precum și regulile de acces al OR vecini la acestea;</p> <p>e) opțiunea argumentată față de organizarea unei platforme comune pentru toți OR pentru achiziția energiei electrice pentru gestionarea congestiilor sau a câte unei platforme distincte de către fiecare OR;</p> <p>f) opțiunea privind combinarea sau nu a eventualei platforme comune cu Registrul pentru resursele de flexibilitate.</p> <p>Art. 62 OR elaborează împreună o metodologie prin care stabilesc modul de operare, de colaborare, de partajare a informațiilor, precum și drepturile și responsabilitățile fiecăruia pe perioada în care OTS continuă să</p>
--	--	--	---	--	--

			către fiecare OR; g) opțiunea privind combinarea sau nu a eventualei platforme comune cu Registrul pentru resursele de flexibilitate		identifice și să gestioneze congestiile de rețea apărute în rețelele de 110 kV concesionate de OD și aflate în responsabilitatea acestora.
54	Anexa, art. 70	E-Distribuție Banat E-Distribuție Dobrogea E-Distribuție Muntenia	Idem	Propunem ca seria de workshop-uri tripartite sa conduca la definirea mai exacta a orizontului de timp in care pot fi elaborate, aprobate, testate, implementate diversele mecanisme acoperite de prezentul proiect de ordin	Se propun termene de aplicare mai relaxate, în interiorul cărora să se poată elabora toate mecanismele, cu respectarea termenelor de implementare a prevederilor legislației primare europene și naționale și ținând seama că evoluțiile reale pot să conducă la necesitatea găsirii unor soluții mai rapide, chiar dacă perfectibile.